

Beekdaelen volgt burgers met nepaccounts

DOOR GEERTJAN CLAESSENS (BRON: DAGBLAD DE LIMBURGER 23-07-2021)

Burgers in Beekdaelen worden incidenteel gevolgd met nepaccounts op sociale media. Volgens de gemeente is dat geoorloofd.

Beekdaelen gebruikt 'open bronnen' zoals Facebook en Twitter onder meer voor onderzoeken na meldingen van uitkeringsfraude. Daarnaast zet ze 'spionnen' in bij onderzoeken voor vergunningen van onder meer horecazaken. In het kader van de Wet Bibob (Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur) bekijken gemeenten vooraf of ondernemers bonafide zijn of een veiligheidsrisico vormen.

Ambtenaren

Voor de onderzoeken zetten de gemeente en sociale diensten ISD Bol en Kompas nepaccounts in, om te voorkomen dat betrokkenen gewaarschuwd zijn of verhaal komen halen bij de betrokken ambtenaar, antwoordt Beekdaelen op vragen van raadslid Annie Goossens van oppositiepartij Beekdaelen Lokaal. Zij stelde de vragen na een onderzoek van de NHL Stenden Hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen. Daaruit bleek dat een op de zes gemeenten nepaccounts gebruikt, maar ambtenaren vaak niet weten welke regels ervoor gelden.

Eerder bleek uit onderzoek van *NRC* dat de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) met nepaccounts op sociale media honderden politieke campagneleiders, religieuze voormannen en activisten volgen. Ook gemeenten volgen geregeld mensen om bijvoorbeeld rellen of incidenten te kunnen voorkomen.

Beekdaelen zegt dat de sociale diensten volgens de Participatiewet bevoegd zijn onderzoek te doen naar gegevens die uitkeringsgerechtigden verstrekken. En uit haar in 2019 gepubliceerde Bibob-beleid blijkt volgens de gemeente duidelijk dat ondernemers die een vergunning aanvragen gecontroleerd kunnen worden.

Privacy

De gemeente gaat nog een privacy protocol opstellen, waarin komt te staan hoe ze omgaat met haar informatieplicht voor burgers. Daarin staan ook maatregelen om de impact van de onderzoeken op de privacy zo laag mogelijk te houden. Daarvoor heeft de gemeente al een 'privacy risico inventarisatie' gedaan. Beekdaelen noemt het incidenteel raadplegen van open bronnen voor een veiligheidstoets ethisch verantwoord.

De Autoriteit Persoonsgegevens noemt het zorgelijk dat veel gemeenten burgers volgen. Bij de organisatie is geen gemeente bekend die dat mag.